

ANBRAGTE BØRN OG UNGES LYSTLÆSNING OG ADGANG TIL BØGER

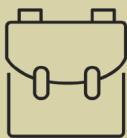
Den danske læsekultur er udfordret. Både børn og voksne læser mindre, og de læser mindre af lyst. Blot 20 pct. af de danske skoleelever kan rigtig godt lide at læse – mod 43 pct. internationalt*. Den manglende læselyst blandt børn og unge er bekymrende, da det er påvist, at lystlæsning har en positiv betydning for børn og unges trivsel, og hvordan de klarer sig i skolen.

FORSKNING VISER...

- En halv times lystlæsning om dagen kan rykke elevs læsekompetencer et helt klassetrin sammenlignet med deres klassekammerater (PISA).
- Stærke læsekompetencer er mere betydningsfulde for skoleresultater end forældres uddannelsesbaggrund (PISA).
- Lystlæsning kan have en betydning for unges trivsel og selvbillede, fx ved at hjælpe læseren til at indse, at han/hun ikke er alene med sine tanker og problemer**.

SÆRLIGT ANBRAGTE BØRN OG UNGES LAVE LYSTLÆSNING ER BEKYMRENDE...

I dag har 24 pct. af de anbragte unge gennemført en ungdomsuddannelse seks år efter, de har bestået 9. klasses afgangseksamen - mod 77 pct. af de ikke-anbragte unge. Det er bekymrende, da uddannelse er den vigtigste beskyttelsesfaktor mod udsathed som voksen.

Lystlæsning øger anbragtes uddannelsesfrekvens

54 pct. af anbragte, der læser flere gange om ugen, er i gang med eller har gennemført en ungdomsuddannelse som 19-årige mod 38 pct. blandt anbragte, der aldrig læser (VIVE).

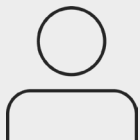
Læsekultur og adgang til bøger er afgørende

På anbringelsessteder med over 100 bøger læser 30 pct. flere gange om ugen, mens det blot er 12 pct. på anbringelsessteder med 0-10 bøger (VIVE).

* Pirls (2016) og Danmarks Biblioteksforening (2019)

** Billington, J. (2015).

ANBRAGTE BØRN OG UNGES LYSTLÆSNING

23 pct. lystlæser ofte

Der er større sandsynlighed for, at den unge læser ofte, hvis vedkommende enten er pige, vurderer sit faglige niveau højt eller er i gang med eller har gennemført en gymnasial uddannelse.

44 pct. lystlæser nogle gange

Hverken køn eller vurdering af eget faglige niveau har betydning for, om den unge læser af lyst ind imellem.

33 pct. lystlæser aldrig

Der er større sandsynlighed for, at den unge aldrig læser, hvis vedkommende enten er dreng, vurderer sit faglige niveau lavt eller hverken er i gang med eller har gennemført en ungdomsuddannelse.

At læse bøger af lyst bidrager særligt med tre ting for de anbragte børn og unge

1. **Indsigt i ens egen situation**
Lystlæsning styrker de unges trivsel og selvbillede og bidrager til, at han eller hun ikke føler sig alene med sine problemer.
2. **Forståelse for omverdenen**
Lystlæsning hjælper til at forstå den verden, det samfund og den kultur, den unge er en del af.
3. **Et frirum**
Lystlæsning giver mulighed for at slappe af og få tankerne væk fra problemer og bekymringer.

Der er behov for at styrke de anbragte og andre udsatte børn og unges lystlæsning ved bl.a.

1. **At anerkende lystlæsningen**
... som afgørende for alle udsatte børn og unges trivsel og forståelse af sig selv samt for deres motivation og muligheder for at lære og uddanne sig.
2. **At sikre adgangen**
... til relevante, alders- og tidssvarende bøger, som er lettilgængelige for børnene og de unge – og inddrage dem i, hvad de har lyst til at læse.
3. **At de voksne**
... plejeforældre, det pædagogiske personale, forældre og frivillige motiverer og støtter børn og unge til at komme i gang med og fastholde at læse af lyst, fx ved at tage med den unge på biblioteket.

Faktaarket er baseret på en kvantitativ analyse fra VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd og en kvalitativ interviewundersøgelse blandt 38 anbragte børn og unge omkring læsningens betydning fra Socialt Udviklingscenter (SUS). Begge analyser er udarbejdet for Egmont Fonden.